

Dode hoek

Doelgroep

3^e leerjaar

Lesdoelen

De leerlingen:

- kiezen als voetganger een veilige plaats op de stoep als er een groot voertuig op de rijbaan staat (naast de stuurcabine aan de huizenkant).
- begrijpen dat ze oogcontact moeten maken met de chauffeur voordat ze oversteken, zeker wanneer het voertuig wil afslaan.

Materiaal en organisatie

- Werkblad voor elke leerling (bijlage 1)
- Powerpoint (bijlage 2)

TIP

Is een ouder, tante, oom of een ander familielid van een van je leerlingen vrachtwagenchauffeur? Nodig hem of haar dan uit voor een klasgesprek. Hij of zij kan het beroep helemaal tot leven brengen in de klas!

Les

Beginsituatie

In de leerlijn dode hoek zijn er voor de 2^e graad 2 leerdoelen geformuleerd voor voetgangers. Net zoals in de 1^e graad gaat het in de eerste plaats over oogcontact maken met de chauffeur van een vrachtwagen.

In de 2^e graad komt daar ook nog bij dat de leerlingen bewust een veilige plaats moeten kunnen kiezen op de stoep.

Dit zijn 2 fundamentele pijlers om dodehoekongevallen te voorkomen.

Instapfase

Sta vooraan in de klas, met je rug naar de leerlingen. Vraag: 'Wie kwam vandaag met de fiets? Steek je hand op.' Neem een klein make-upspiegeltje en kijk erin naar (een deel) van de klas. Zeg (foutief) dat je 3 kinderen ziet die hun hand hebben opgestoken. De leerlingen zijn het niet met je eens. Vraag hoe het komt dat je niet alle leerlingen die hun hand opstaken, kon zien.

Wandel dan traag door de klas met het spiegeltje en zeg de namen van de leerlingen die je kan zien. Vraag deze leerlingen om hun hand op te steken. De leerlingen beoordelen zelf of ze gezien worden, rechtstreeks of via het spiegeltje. Leg het verband met verkeer. Deel de werkbladen uit en laat de leerlingen de 1^e opdracht maken.

Opdracht 1

Kijk goed naar de tekening en beantwoord de vragen met ja of neen.

Antwoorden: nee - ja - nee - nee - ja.

Stel nadien de volgende vragen:

- Waarover denk je dat deze les gaat?
→ Dode hoek.
- Wie kan er uitleggen wat dat is?
→ Een dode hoek is een plek naast, voor of achter een voertuig waar de chauffeur jou niet kan zien.
- Welke voertuigen hebben een dode hoek?
→ Alle voertuigen, al hebben ze niet allemaal evenveel dode hoeken en zijn die niet allemaal even groot.
- Heb jij als fietser ook een dode hoek?
→ Ja, want je ziet niet wat er achter jou gebeurt.

Verwerkingsfase

De leerlingen maken de 2^e opdracht van het werkblad.

Opdracht 2

Wat is het verschil tussen voetgangers en vrachtwagens?

FIETSER / VOETGANGER	VRACHTWAGEN
Is klein en daardoor moeilijk zichtbaar.	Een bestuurder zit in een cabine.
Heeft heel weinig bescherming.	De ijzeren constructie van de cabine beschermt de bestuurder.
Fietser draagt eventueel een fietshelm.	Hij wordt beschermd door een airbag.

Toon nu in de PowerPoint (bijlage 2) het filmpje van de vrachtwagenbestuurders die uitleggen hoe het voor hen is om met een vrachtwagen te rijden en hun ervaring met dodehoekongevallen.

Vraag de leerlingen welke boodschap hen is bijgebleven en waarom. Vraag ook aan een leerling om nog eens in zijn eigen woorden uit te leggen wat de dode hoek is.

De leerlingen maken opdracht 3 van het werkblad.

Opdracht 3

Om niet in de dode hoek terecht te komen moet je een slimme keuze maken over waar je wel of niet gaat staan. Bekijk de foto, vul samen met je buur de vragen in.

Besprek nadien met de leerlingen de vragen. Leg uit dat het kind niet op een veilige plaats staat omdat de vrachtwagen een stuk over de stoep kan rijden als hij afdraait. Toon dit aan met onderstaande foto.

Kom samen met de leerlingen tot de conclusie dat het veiliger is als de jongen aan de huizenkant zou gaan staan.

Besprek ook met de leerlingen welke twee dingen het kind wel goed doet: het oogcontact zoeken met de bestuurder en hij maakt zich goed zichtbaar door een fluohesje te dragen.

Afsluitfase

Verdeel de klas in groepjes van 4 en speel klassikaal de quiz (PowerPoint, bijlage 2). Laat de leerlingen telkens vertellen waarom ze voor een antwoord gekozen hebben. Geef daarna ook nog extra uitleg.

Vraag 1:

De vrachtwagenbestuurder zit vaak hoog. Is dat een voor- of een nadeel voor weggebruikers in zijn directe omgeving?

→ B. Nadeel. Als je dichtbij de cabine staat, kijkt de bestuurder makkelijk over je heen. Op de foto zie je een rode pijl: alleen het deel boven de rode lijn is zichtbaar. Mocht de fietser dichter bij de cabine staan, was dat deel dus niet zichtbaar geweest!

Vraag 2:

Dodehoekongevallen gebeuren vooral doordat bestuurders van grote voertuigen niet goed opletten.

→ B. Niet waar. Ongevallen hebben meestal meerdere oorzaken. Het ligt niet altijd aan de bestuurders van grote voertuigen. De meeste ongevallen gebeuren door een combinatie van dingen en kunnen bijvoorbeeld ook komen doordat voetgangers en fietser niet weten waar ze veilig moeten gaan staan, de weersomstandigheden of een verkeerde inschatting.

Vraag 3:

Met welk trucje weet je zeker dat de bestuurder je gezien heeft?

→ A. Oogcontact maken met de bestuurder. Toont de bestuurder dat hij je gezien heeft (bv. met een knikje, lach of handgebaar)? Dan kan je er zeker van zijn dat je niet in de dode hoek zit.

Vraag 4:

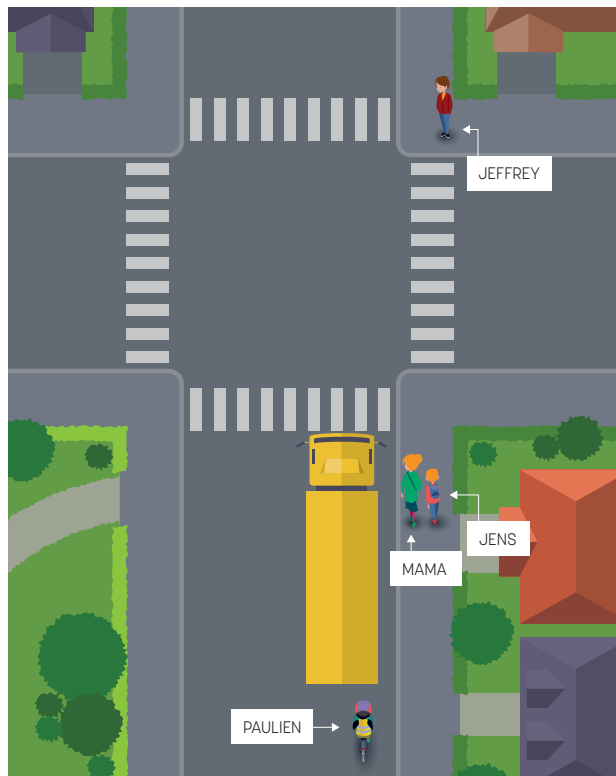
Waarom kan een bestuurder ondanks zijn spiegels toch niet alles zien gebeuren rondom zijn voertuig?

→ B. Een bestuurder kan niet in alle spiegels tegelijk kijken. Hierdoor ziet hij of zij niet alles. Bovendien kan je zelfs met de beste spiegels niet alles zien rond een vrachtwagen.

Werkblad

Opdracht 1

Kijk goed naar de tekening en beantwoord de vragen met **ja** of **nee**.

Ben je zeker dat de chauffeur van de vrachtwagen Jens en zijn mama kan zien staan?

.....

Kan Jeffrey de chauffeur van de vrachtwagen zien?

.....

Kan Paulien het best naast de vrachtwagen rijden tot ze voor de vrachtwagen staat?

.....

Weet Paulien of de chauffeur haar kan zien?

.....

Zorgt het fluohesje van Paulien ervoor dat ze beter gezien wordt in het verkeer?

.....

Opdracht 2

Wat is het verschil tussen voetgangers en vrachtwagenbestuurders?

Voetgangers en fietsers noemen wij kwetsbare weggebruikers. Ze zijn kwetsbaar in het verkeer. Bij een ongeval zijn ze het zwaarst getroffen. Hoe komt dat?

FIETSER / VOETGANGER

VRACHTWAGEN

Opdracht 3

Waar sta je veilig?

Om niet in de dode hoek terecht te komen moet je als voetganger een slimme keuze maken over waar je wel of niet gaat staan. Bekijk de foto en vul samen met je buur de vragen in.

Staat de jongen op een veilige plaats als de vrachtwagen afdraait?

☐

Ja

☐

Nee

Waarom wel of waarom niet?

.....

.....

.....

Is er een veiligere plaats?

Zo ja, zet een kruisje op deze plaats.

Wat doet de jongen goed in het verkeer?

1.

.....

.....

.....

2.

.....

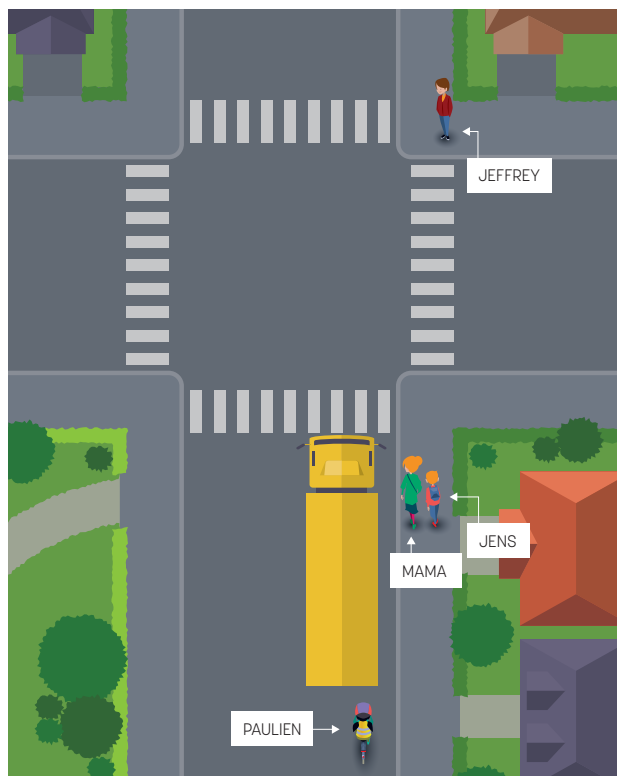
.....

.....

Werkblad

Opdracht 1

Kijk goed naar de tekening en beantwoord de vragen met **ja** of **nee**.

Ben je zeker dat de chauffeur van de vrachtwagen Jens en zijn mama kan zien staan?

nee

Kan Jeffrey de chauffeur van de vrachtwagen zien?

ja

Kan Paulien het best naast de vrachtwagen rijden tot ze voor de vrachtwagen staat?

nee

Weet Paulien of de chauffeur haar kan zien?

nee

Zorgt het fluohesje van Paulien ervoor dat ze beter gezien wordt in het verkeer?

ja

Opdracht 2

Wat is het verschil tussen voetgangers en vrachtwagenbestuurders?

Voetgangers en fietsers noemen wij kwetsbare weggebruikers. Ze zijn kwetsbaar in het verkeer. Bij een ongeval zijn ze het zwaarst getroffen. Hoe komt dat?

FIETSER / VOETGANGER

Is klein en moeilijk te zien.

Heeft heel weinig bescherming.

Fietser draagt eventueel een helm.

VRACHTWAGEN

Een bestuurder zit in een cabine.

De ijzeren constructie van de cabine beschermt de bestuurder.

Hij heeft een airbag.

Opdracht 3

Waar sta je veilig?

Om niet in de dode hoek terecht te komen moet je als voetganger een slimme keuze maken over waar je wel of niet gaat staan. Bekijk de foto en vul samen met je buur de vragen in.

Staat de jongen op een veilige plaats als de vrachtwagen afdraait?

☐

Ja

☒

Nee

Waarom wel of waarom niet?

De vrachtwagen kan een stuk over de stoep rijden als hij afdraait.

.....

.....

Is er een veiligere plaats?

Zo ja, zet een kruisje op deze plaats.

Wat doet de jongen goed in het verkeer?

1. Hij zoekt oogcontact met de bestuurder.

.....

.....

.....

2. Hij maakt zich goed zichtbaar door een fluohesje te dragen.

.....

.....

.....